N°. 1848. N°. 139.

ARNHEMSCHE COURANT.

TE ZEGELEN

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Zaturdag en Zondag, is f 5 in de drie maanden.

WOENSDAG 5 JULI.

De prijs der Advertentiën is, van een tot vijf regels, f 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve het zegelregt, voor elke plaatsing.

Het herzienings-ontwerp van het ministerie DONKER-CURTIUS.

—

III.

»De leden der Tweede Kamer," lezen wij in artikel 75 van het ontwerp-DONKER-CURTIUS, »worden in de kiesdistricten, waarin elke provincie verdeeld wordt, gekozen door de meerderjarige ingezetenen, Nederlanders, in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsregten en betalende in de directe belastingen eene som, die overeenkomstig met de plaatselijke gesteldheid, doch niet beneden het bedrag van f 20 tot f 160 in de kieswet zal worden vereischt."

Indien men dit artikel vergelijkt met Art. 72 van het ontwerp der commissie, springt het terstond in het oog, hoezeer het ministerie bij deze in vrijzinnigheid achterstaat. Art. 72 zeide:

»De leden der Tweede Kamer worden gekozen in de kiesdistricten, waarin elke provincie wordt verdeeld, door de meerderjarige ingezetenen, Nederlanders, in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsregten, en betalende in de directe belastingen eene som, die, overeenkomstig met de plaatselijke gesteldheid, doch niet beneden f 20, noch boven f 225, bij de kieswet zal worden vereischt.

»Zij, die den graad van doctor bij eene Nederlandsche Hoogeschool verkregen, zijn aan de laatste voorwaarde niet onderworpen."

De commissie stelde een maximum; het ministerie daarentegen alléén een minimum, een minimum dat in de aanzienlijkere gemeenten zelfs tot f 160, kan klimmen. *Honderd en zestig gulden!* in de directe belastingen alléén! En dan spreekt men van *nationale* verkiezingen en zwetst op *burgerlijken zin!* "Burgerzin op het eigen oogen-[illegible] de *burgerij* van het burgerschapsregt uitsluit, om daarmede eenige individus te bekleeden, die niets op hunne medeburgers voorhebben, dan [illegible] wat meer in de directe belastingen betalen. *Geld* en *geld alléén* is de maatstaf naar welke het ministerie DONKER-CURTIUS zijne gunsten afmeet.

Te regt schreven de heeren CNOOP KOOPMANS en HUGO BEIJERMAN in hun dezer dagen uitgekomen vlugschriftje: (1) »Te Amsterdam zal met den census, zoo als hij thans door de regering wordt voorgesteld, de geheele klasse der stemgeregtigden, te beginnen met hen, die f 50 belasting betalen, ter zijde geschoven worden, om eerst te beginnen met hen, die »f 160 opbrengen. De verkiezingen zullen wel *regtstreeksch*, maar zij zullen »alles behalve *nationaal* zijn. Wordt »thans niet willekeurig het verreweg »grootste getal Nederlanders uitgesloten van allen invloed op de keuze »van volksvertegenwoordigers?"

In eenen tijd, waarin al onze naburers, Franschen, Engelschen, Duitschen, Belgen, hun stemregt zooveel mogelijk uitbreiden en elk roepen die niet om goede reden behoort te worden uitgesloten, — in dienzelfden tijd zal een bekrompen, weifelend, op twee gedachten hinkend Nederlandsch ministerie, op geheel willekeurigen grond een groot gedeelte der burgerij van het regt van deelneming in het bestel harer publieke aangelegenheden uitsluiten? Hoe? zijn dan onze Nederlandsche burgers zooveel minder dan de Duitsche en de Belgische burgers? zijn onze burgers zooveel dommer of zooveel minder te vertrouwen dan de Fransche en de Engelsche burgers? Is onze deftige, bezadigde Nederlandsche natie zoo gedemoraliseerd en zoo oproerig geworden, dat de heer DONKER *cum suis* haar de bevoegdheid om zelve hare vertegenwoordigers te kiezen, niet durft toevertrouwen?

Wij zijn in beginsel tegen *allen* census; omdat wij meenen dat een census een hoogst willekeurige en veranderlijke maatstaf is, die niets met de vereischten van een goed kiezer te maken heeft. (2) Zoo men evenwel den census als voorwaarde van het stemregt wil behouden, moet men de grens zoo laag mogelijk stellen. Hoe breeder de grondslag, des te vaster het gebouw. Daarom konden wij ons reeds niet vereenigen met het voorstel der commissie dat een minimum van f 20 en een maximum van f 225 stelde. Maar zeker hadden wij niet kunnen denken, dat een ministerie, dat zich onder de firma »liberaliteit en burgerlijken zin" aankondigde, een *minimum* zou stellen van f 160. Heeft de regering van LOUIS-PHILIPPE en het ministerschap van GUIZOT nog niet genoeg geleerd wat de gevolgen zijn, wanneer men regeert, met eene Kamermeerderheid, gekozen door *épiciers électeurs et éligibles?*

De som, benoodigd om in de orde der ridders van *census nobilitat* opgenomen te worden, behoort in eene grondwet niet te huis. Vooreerst is het eene geheel reglementaire bepaling, afhankelijk van tijd en omstandigheden, ten andere is het, zoodra de wetgever voor dezen slechten maatstaf eenen goeden gevonden heeft, òf een beletsel, indien hij de grondwet niet wil veranderen, òf eene oorzaak tot eene spoedige vernieuwde grondwets-herziening, indien de publieke opinie zich op dit punt zoo sterk ontwikkelt, dat eene verandering van grondwet noodzakelijk wordt. Beide is evenzeer nadeelig, zoowel wanneer men in de grondwet een beletsel ziet, dat zich tegen de eischen van den tijd verzet, als wanneer men zich gewent bij de *tegenwoordige* herziening reeds het oog te vestigen op de *toekomstige* herziening. Bij eene zoo gestadige verandering houdt zij op *grond*wet, dat is, wet van *beginselen* te zijn.

De laatste alinea uit het voorstel der commissie: »Zij, die den graad »van doctor bij eene Nederlandsche »Hoogeschool verkregen, zijn aan de »laatste voorwaarde," (van den census) »niet onderworpen," werd door de heeren DONKER, LUZAC en DE KEMPENAER aldus toegelicht: »Het gevorderde cijfer van schatpligtigheid »geldt, bij gebreke van ander bewijs, »als teeken eener vermoedelijke bekwaamheid. Hetzelfde vermoeden »schijnt, met méér regt zelfs, aan den »rang in wetenschap en maatschappij, »dien de graad van doctor geeft, te mogen worden gehecht. Wij zouden zelfs »andere klassen van bekwaamheden »daarbij hebben gevoegd, indien deze »door een even vast merk als de gepromoveerde, konden worden onderscheiden." Zóó spraken de heeren DONKER, LUZAC en DE KEMPENAER op den *elfden april* des jaars 1848. Maar op den *twintigsten junij* 1848, toen zij met de heeren BENTINCK, VOET, BOSSE, RIJK en LIGTENVELDT homogeen waren geworden, spraken de heeren DONKER, LUZAC en DE KEMPENAER anders. Zij droegen een minimum voor van f 160 en schrapten de doctoren door. Talent en bekwaamheid telt bij het ministerie »burgerlijken zin" niet mede. Alléén *geld*. Een timmerman, een loodgieter en een metselaar kunnen, mits zij aan de schatkist een honderd gulden aanbrengen, gehoor vinden; de ervarenste regter, geneesheer of philosooph heeft niets in te brengen. Dit heet nu te regeren »in burgerlijken zin!" *Argumenten* voor de verandering schijnen de ministers niet gehad te hebben. Althans de *toelichting* — hier vooral zoo ten hoogste noodig — ontbreekt. Het ministerie heeft dus, òf

(1) *Algemeen stemregt behoudens Maatschappelijke Orde*, Amsterdam, P. N. VAN KAMPEN.

(2) Zie over dit onderwerp de brochure *Over stemregt en verkiezingen;* Leiden en Amsterdam, bij J. H. GEBHARD EN CIE., in welke dit onderwerp bepaald behandeld en de ongerijmdheid van eenen census als voorwaarde van het stemregt aangetoond wordt. Elk, wordt daar betoogd, die niet om eene bepaalde reden moet uitgesloten worden, behoort stemregt te hebben.

geene redenen gehad, of heeft er niet mede voor den dag durven komen.

Buitenlandsche berigten.

RUSLAND.

De *Policei-Anzeiger* van Petersburg van den 24sten bevat reeds de officiëele mededeeling over het begin van de cholera op den 21sten; er waren reeds verscheidene personen aan deze ziekte bezweken. Zes groote hospitalen zijn in verschillende gedeelten der stad tot opneming der cholera-lijders bestemd en meer andere zullen binnen kort geopend worden. Ook te Moscou heeft zich de cholera weder in eenen hevigen graad vertoond. Bovendien heerscht de cholera in 20 andere zuidelijke en westelijke gouvernementen van Rusland.

DUITSCHLAND.

Darmstadt, *3 juli.* Uit eene goede bron wordt uit Apenrade van den 30sten junij het volgende medegedeeld: Bij Hadersleben heeft eene schermutseling plaats gehad tusschen het Tann'sche korps en de Deensche troepen, waarin de laatsten geslagen zijn. Het Tann'sche korps is den 30sten des morgens in Hadersleben binnengerukt; de Denen zijn op marsch naar Fünen.

Berlijn, *3 juli.* Heden voormiddag had hier weder eene beweging onder de werklieden plaats. Ongeveer 1400 werklieden, die, omdat zij niet volgens de bepaalde voorwaarden wilden blijven werken, ontslagen waren of veeleer zich zelven ontslagen hadden, trokken 3 aan 3 door de stad naar de woning van den heer *Milde*, minister van den Arbeid, dien zij begeerden te spreken. De portier gaf hun ten antwoord, dat de minister reeds in de Vergadering was. Nu begaven zij zich voorwaarts; de toegangen waren echter door de burgerwacht bezet, en nergens werd de rust verstoord. Des namiddags werd het gewone teeken gegeven, om de burgerwacht, zoo noodig, voor den avond in gereedheid te houden. *Milde*, die in de zitting van heden naar genoemde beweging gevraagd werd, gaf uitvoerige en bevredigende verklaringen.

— De Afgevaardigden voor het democratisch congres zijn reeds te Berlijn aangekomen, zonder ergens door de policie gehinderd te zijn. Waarschijnlijk wil men eerst zien hoe zich deze heeren gedragen, voor dat men eenigen maatregel tegen hen neemt.

BELGIE.

Brussel, *2 juli.* Onder dagteekening van gisteren schrijft men het volgende van Chimay:

»Dit stadje verkeert geheel in ontroering, daar men verneemt, dat de van Parijs verjaagde benden opstandelingen zich naar onze grenzen rigten en de eerste vlugtelingen zich reeds tusschen Laon en Vervins vertoond hebben. Door de kavallerie vervolgd, schijnen de insurgenten zich te Villers Cotteret op ongeveer tien mijlen van Parijs vereenigd te hebben en van daar bijna altijd de bosschen doortrekkende om tegen de vervolgingen der kavallerie veilig te zijn, naar de Belgische grenzen voortrukken. Het aantal personen, waaruit deze benden bestaan, is zeer onzeker; sommige spreken van 15,000 man, anderen van slechts 5 à 6000. Hare nadering wekt ernstige bezorgdheid onder de bevolking ten platten lande. De Franschen autoriteiten der grenssteden hebben reeds groote maatregelen van voorzorg genomen. De onder-prefecten van Rocroy en Avesnes hebben aan de hun ondergeschikte maires bevel gezonden om op hunne hoede te zijn. Verscheidene Fransche boeren zijn in België buskruid komen koopen en in alle dorpen worden de patronen vervaardigd. Te Trelon heeft men de nationale garde bijeengeroepen en men wacht in die stad ook een detachement kavallerie."

FRANKRIJK.

De benoeming van den heer *Marie* tot voorzitter van de Nationale Vergadering is door het publiek met het meeste genoegen vernomen. Het is bekend dat de heer *Marie* een der leden van het Provisioneel Bestuur was, die de gezindheden van de ultra-republikeinen der minderheid het krachtdadigst tegenwerkten.

In de Commissie van Uitvoering verzette zich de heer *Marie*, ondersteund door de heeren *Arago* en *Garnier-Pagès*, standvastig tegen de ultra-democratische besluiten van de heeren *Ledru-Rollin* en *Lamartine*. De Vergadering, die de Commissie van Uitvoering heeft moeten ontbinden, om in het oogenblik van gevaar alle magt in den heer *Cavaignac* te vereenigen, was deze voldoening aan den heer *Marie* verschuldigd.

Er werd niets minder dan de hooge achting der Kamer voor het ex-lid van het Uitvoerend Bewind vereischt om de benoeming van den heer *Dufaure* tot president te verhinderen.

Verscheidene redenen hebben zeker medegewerkt om vele leden terug te houden hunne stem op den laatstgenoemde uit te brengen. De heer *Dufaure* zou een uitmuntend voorzitter zijn. Hij bezit alles, wat er vereischt wordt, om eene Vergadering te besturen. In de oude Kamer der Afgevaardigden had hij zich geducht gemaakt door de gestrengheid zijner grondbeginselen; zijne eerlijke en strenge taal heeft altijd eenen grooten invloed gehad op de meerderheid der Afgevaardigden.

Doch de heer *Dufaure* stond bekend wegens zijne monarchaal-constitutionneele beginselen. Van den heer *Thiers* verschilde hij, in het staatkundige, alleen door eene groote gestrengheid. Zijne benoeming tot voorzitter der Vergadering zou men hebben kunnen beschouwen als een reactionnair votum in het zoo gewigtige oogenblik, waarin wij ons bevinden. De Kamer behoort zich bovenal te wachten voor alles, wat aanleiding zou kunnen geven om haar van eene neiging tot reactie te verdenken.

De heer *Marie* heeft heden plaats genomen als voorzitter. De stem van den welsprekenden advocaat schijnt niet in staat te zijn om aan de eischen van de betrekking, welke de Vergadering hem opgedragen heeft, te voldoen.

Men zegt dat de heer *Goudchaux* van bijna alle finantiëele maatregelen, door den heer *Duclerc* in gereedheid gebragt, afkeerig is; hij zal onmiddellijk het ontwerp over de verzekeringen terugnemen en een nieuw finantiëel plan gereed maken. Men zegt dat hij voornemens is de onmiddellijke aanneming te vragen van eene belasting op het inkomen, overeenkomstig het in Engeland bestaande stelsel.

De door de Vergadering benoemde commissie tot onderzoek heeft reeds eene menigte getuigen gehoord en een groot aantal bewijsstukken verzameld. Zoo als wij gisteren gezegd hebben, strekken zich deze navorschingen verder uit dan de feiten van het oproer.

Zij heeft reeds inlichtingen ingewonnen over zekere feiten, die in de eerste maanden der omwenteling tot treurige vermoedens aanleiding gegeven hebben.

Het schijnt dat het getal der troepen, die vrijdag morgen, 22 juni, te Parijs vereenigd waren, nog geen 10,000 man bedroeg. Het onderzoek heeft ten doel om aan te wijzen in hoeverre het Uitvoerend Bewind bekend kon of had moeten zijn met een komplot, dat sedert eene maand bestond, en om welke redenen de maatregelen van voorzorg, die de publieke veiligheid eischte, niet genomen zijn.

De commissie heeft zich de aangevangen instructie over den 16den april ter hand doen stellen, en zij zal het verband moeten onderzoeken, dat er tusschen deze feiten en die van den laatsten opstand kan bestaan.

Verscheidene dagbladen hebben medegedeeld dat de heer *de Narbonne* achter eene barricade gedood was, terwijl hij gemeene zaak met de opstandelingen maakte.

Men weet door den brief, dien wij dezen morgen mededeelden, dat de heer *de Narbonne* eene volmaakte gezondheid geniet, en dat hij niets gemeen heeft met den persoon, van wien de dagbladen hebben willen spreken, en die een zekere *Lecomte* uit de stad Narbonne schijnt te zijn, die bekend stond door zijne overdrevene communistische gevoelens. *Lecomte* was inderdaad een der hoofden van den opstand, en het schijnt zeker te zijn dat hij gedood is.

Parijs, *3 juli.* Men spreekt er van, dat de heeren *Lamartine* en *Louis Blanc* zouden gearresteerd zijn. Morgen verwacht men in den *Moniteur* de decreten te vinden, waarbij de prefecten zullen worden afgezet, die de nationale garden belet hebben naar de hoofdstad te trekken en hun patronen onthouden hebben.

De commissie van onderzoek zal over de volgende punten inlichting vragen van de regering: Waarom hebben *Esquiros* en *Deflotte* in den avond van 22 juni den burgeroorlog aangekondigd en zijn zij niet oogenblikkelijk gearresteerd? Waarom bevonden zich slechts 7000 man troepen te Parijs? Waarom hebben de opstandelingen den 23sten een geheel ongestoord aan de barricaden bij de poorten St. Denis en St. Martin kunnen werken? Waarom is het 2de legioen der nationale garde, gedurende twee uren zonder bijstand van de linietroepen of van de mobile garde gebleven? Wat is er geworden van het millioen francs per maand voor de 25,000 werklieden, die te veel waren ingeschreven op de lijsten der nationale werkplaatsen.

— In verschillende legioenen der nationale garde wordt de volgende petitie geteekend:

Aan de Nationale Vergadering.

»*Burgers vertegenwoordigers!*

»De nationale garde van Parijs meent haren pligt gedurende het gevecht, welke de partij der regeringloosheid met de geheele maatschappij heeft geleverd, goed te hebben volbragt.

»Thans vraagt zij, dat regt geschiedde zonder drift, maar ook zonder zwakheid.

»De kolossale verhouding van den opstand, het getal der strijdenden, het algemeene plan van aanval, het geheel in de operatiën, alles toont aan, dat talrijke en bekwame zoowel als volhardende opperhoofden het oproer leidden.

»Deze zijn het die men moet treffen en straffen voor hunne misdaad van verraad jegens het vaderland.

»Men moet ze overal zoeken, en wie ze ook zijn mogten.

»De algemeene opinie duidt er reeds verscheidene aan. Dat het onderzoek met ijver voortga, dat geene hiërarchische beschouwing dit beperke, en weldra zullen de bewijzen tegen de schuldigen niet falen.

»Da nationale garde vraagt daarbij, dat eene wet dadelijk hare geheele reorganisatie bevele.

»Dat gestrenge straffen hen treffen, die zonder wettige redenen aan de oproeping geen gehoor geven.

»Ons dapper leger moet altijd zeker zijn een' krachtigen en magtigen steun te vinden in de nationale garde.

»*Leve de republiek!*"

— De reeds verkregen inlichtingen, ten gevolge der instructie, hebben doen kennen, dat den gisschen dag voor den opstand, de aanvoerders der sectiën zich naar de plaats begeven hebben, waar die sectiën zich den volgenden dag moesten bevinden, en daar bevelen hebben ontvangen, benevens aanwijzing der plaats waar de barricaden opgerigt en van welke huizen de vensters bezet moesten worden. De sectiën en brigaden waren geheel georganiseerd, daar zij met die der nationale werkplaatsen overeenkwamen. Behalve de bijeenkomsten, in den loop van den dag gehouden, hielden al de aanvoerders des avonds op het plein van het Panthéon eene groote vergadering, om elkander nader te versterken en op te winden. In den nacht zelven moesten de barricaden worden opgerigt.

— Heden schijnen de regterlijke overheden en de leden der militaire commissiën, belast met het onderzoek omtrent de gebeurtenissen van 23, 24, 25 en 26 junij, belangrijke ontdekkingen te hebben gedaan. Hoogst gewigtige papieren zouden zijn in beslag genomen en men zou nu den oorsprong kennen van de uitgedeelde gelden en den naam weten van de wezenlijke leiders van den opstand.

— Uit Italië hebben wij heden geen nieuws mede te deelen. Het is onwaar, dat tusschen Koning *Karel Albert* en Oostenrijk een' wapenstilstand zou zijn tot stand gekomen; het Piemontesche leger maakt zich integendeel gereed om tegen Verona op te rukken. De Koning van Sardinië heeft den minister van Finantiën gemagtigd tot het aangaan van eene leening, groot 12 millioen livres, binnen zes jaren betaalbaar en tegen eene rente van niet hooger dan 6 ten honderd in het jaar. Te dien einde zullen de onroerende goederen der orde van St. Mauritius verhypothekeerd worden.

— Uit het antwoord op eene interpellatie, door den heer *Pantaleoni* gerigt aan den minister van Binnenlandsche Zaken, in de zitting van 21 juni van de Kamer van Afgevaardigden te Rome, blijkt, dat het Venetiaansche bewind de hulp van Frankrijk *niet* had ingeroepen; integendeel, dat het eene circulaire had rondgezonden aan alle Italiaansche staten, strekkende om onmiddellijke hulp te bekomen en te gelijker tijd te verklaren, dat Venetië liever zal ondergaan, dan Frankrijks of eenige andere vreemde hulp in te roepen.

ITALIE.

Van de Italiaansche grenzen, *29 juni.* De tijdingen uit Napels luiden werkelijk met elken dag bedenkelijker. De openlijke opstand heeft reeds de grenzen van Calabrië overschreden. Chieti en Aquila hebben zich bij denzelven aangesloten en de Abbruzzers verlaten de koninklijke vanen, om zich met de opstandelingen te vereenigen. Overal protesteert het volk tegen de nieuwe verkiezingen. In Napels zelf ontwikkelt de geheime drukpers de grootste werkzaamheid, en ook de openbare dagbladen maken eene zeer hevige oppositie. Men appeleert onbewimpeld op de handelingen zelve des volks. De finantiën zijn zoo uitgeput, dat de betaling van de op ultimo dezer maand vervallende interesten der staats-schuld in twijfel getrokken wordt.

— De Piemontezen verschansen zich op de hoogten van Rivoli; bij het Pimontesche leger zijn aanzienlijke versterkingen aangekomen. In Lombardije wordt men steeds ongeduldiger over de traagheid der operatiën. Reeds moet aan Koning *Karel Albert* de uitnoodiging zijn toegezonden, om bekwamer generaals aan de spits zijns legers te plaatsen.

— De voorloopige regering van Lombardije heeft, naar men verneemt, verklaard, dat zij de aanbieding van Oostenrijk, om de onafhankelijkheid van Lombardije te erkennen wanneer het Venetiaansche Oostenrijksch blijven zou, *niet* zal aannemen; zij voerde geen Lombardischen oorlog, maar een Italiaanschen. De Lombardische regering roept daarom het volk tot nieuwe, groote opofferingen op, daar het thans gold, een strijd op leven en dood te voeren.

Binnenlandsche Berigten.

Rotterdam, *3 juli.* Het dagblad *Overijssel* meldt, tot bevestiging, dat aan de expeditie tegen Balie wel gevolg zal gegeven worden, dat de *Amboina*, *A. R. Falck* en andere koopvaardijschepen, die voor het gouvernement troepen naar Balie zouden overbrengen, den 22sten april aanschrijving hadden bekomen, om op den 27sten den togt te aanvaarden en dat zij op den 26sten nog geen tegenbevel schijnen gehad te hebben.

De *Amsterdamsche Courant* zegt in haar nommer van gisteren daaromtrent mede het volgende.

Onze meening, dat de expeditie naar Balie geen uitstel kan hebben geleden, wordt bevestigd door een partieulier schrijven, dato 26 april, waarvan ons inzage is verleend.

Volgens dezen brief zouden de troepen, te Batavia verzameld, bestaande in infanterie, artillerie, kavallerie en sappeurs, benevens inlandsche troepen, den 28sten april scheep gaan en naar Bezoekie zeilen, om zich daar met de in het oostelijk deel van Java

zamengetrokken troepen te vereenigen en onder het geleide van oorlogschepen naar Balie te vertrekken. Men rekende tegen half mei op dit eiland te kunnen landen. De expeditie staat onder het bevel van den generaal, kommandant van het leger, *van der Wijck*. *Ook wij zijn thans in staat gesteld te kunnen mededeelen, dat de expeditie tegen Balie zal plaats hebben.*

(*N. R. C.*)

Leeuwarden, *3 juli*. De heer mr. *A. Telting*, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, die in dit jaar moest aftreden, heeft verzocht bij de te doene keuze niet weder in aanmerking te worden genomen.

De stand der veldvruchten is hier over het algemeen gunstig; wel doet de regen hier en daar eenige vermindering van oogst duchten, en verlangt menig landbouwer naar eenige meerdere droogte en meer aanhoudenden zonneschijn, en klaagt degeen, die het hooi nog niet heeft kunnen bergen, over de hevige regenvlagen, die gedurende de laatste dagen veeltijds bij kleine tusschenpoozen nedervallen; maar alles is reeds veel verder gevorderd dan in gewone tijden, zoodat men alle hoop koesteren mag dat de oogst gunstig zal zijn. De tallooze menigte distels, die sommige landen als het ware overdekken, doen òf aan achteruitgang van landbouw òf aan gemis van arbeiders denken, en dit laatste is in sommige gedeelten werkelijk het geval, waar op dit oogenblik overvloed van arbeid en geen handen genoeg zijn om hetzelve te verrigten, terwijl in diezelfde plaatsen over eenige weken welligt weder het diepste gebrek heerscht. De toestand van sommige grietenijen, vooral die van Oostdongeradeel, vergelijkt men wel eens te regt bij dien in Ierland; althans de tijd zal aldra geboren worden, dat er weinig verschil meer aanwezig zijn zal.

(*Amst. Ct.*)

§ *Arnhem*, *4 juli*. In het belang der *lijdende menschheid* achten wij het voor wenschelijk, zoodanigen *ooglijders*, wier blindheid door *cataract* (of zoogenaamde graauwe star) veroorzaakt is, te herinneren, dat de maanden mei en juni voor de verrigting der cataract-operatie het meest geschikte tijdperk des jaars aanbieden; weshalve wij vermeenen, hun te mogen aanraden, zich te dien einde bij tijds aan te melden bij dr. *W. Hendriksz*, directeur van het geneeskundig etablissement Zuiderburg, nabij 's Gravenhage, in welke inrigting afzonderlijke en allerdoelmatigste beschikkingen voor patienten van deze cathegorie gemaakt zijn, en tevens een lokaal voor de verpleging van *onvermogende ooglijders* aanwezig is. Zoodanige aanmeldingen kunnen bovendien geschieden te Amsterdam, op de Heerengracht, hoek de Hartestraat, alwaar dr. *Hendriksz* elken maandag voor consulterende lijders vaceert.

Het *liefdadig doel*, waarmede wij het bovenstaande ter kennis brengen van het publiek, doet ons hopen, dat de overige dagbladen, inziende, van hoe groot gewigt deze kennisgeving voor zoo vele vaak hulpelooze lijders is, volgaarne tot de verspreiding daarvan zullen willen medewerken, door dezelve in hunne kolommen over te nemen. Wij zijn hiervan te meer overtuigd, daar het ons tot genoegen moet strekken, dat de ongelukkige ooglijders bij een *vaderlandsch* geneesheer, die tevens *oogarts* is, raad en bijstand kunnen erlangen, terwijl zij die, helaas, dikwijls te vergeefs, en met grievende teleurstellingen, plegen te zoeken bij de *vreemde* oculisten, welke wij in den laatsten tijd ons land zagen doorkruisen, gelijk zoo vele slagtoffers kunnen getuigen.

(*Ingezonden*)

— Men verneemt, dat al de Middelburgsche Hervormde predikanten en ouderlingen, benevens de meeste predikanten en een aantal ouderlingen uit de andere steden of plattelands-gemeenten van Walcheren, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben ingezonden een adres, houdende protest tegen hetgeen de Synodale Commissie uit naam van geheel het kerkgenootschap der hervormden van Z. M. verlangd heeft, en daartegen verzoek, dat in art. 162 van het nieuwe ontwerp der grondwet wederom worde opgenomen de bepaling: *de gemeenten hebben de vrije keus harer leeraren;* alsmede, dat art. 4 der additionele artikelen zoo worde gewijzigd, dat duidelijk daaronder begrepen zij de afschaffing van het regt van collatie, daar gemeld regt, volgens de memorie van toelichting, door het tijdelijke ministerie ingediend, onder die afschaffing *niet* meer begrepen is. De adressanten betreuren het, dat het op gezegde punten, ook voor de hervormde kerk, zoo gunstige ontwerp der staatscommissie, zoo het schijnt ten gevolge van het adres der Synodale commissie, op zoo verbazende wijze ten nadeele der protestanten, vooral der hervormden, is veranderd. Immers het regt van collatie drukt *alleen* of *bijna alleen* op de gereformeerde gemeenten, waaraan door ambachtsheeren, van welke geloofsbelijdenis zij ook zijn, zoodanige predikanten worden opgedrongen, die zich het meeste bij zoodanig ambachtsheer, al ware het ook uit hoofde van antiprotestantsche gevoelens, in de gunst hadden weten aan te te bevelen.

(*Vliss. Ct.*)

ARNHEM, *4 juli*.

In het nommer van ons *Bijblad* van heden hebben wij medegedeeld: 1. *Strafregt*. 2. Binnenlandsche berigten: *Haagsche burgerwacht; teregtwijzing van den minister van Binnenlandsche Zaken aan den Senaat der Leidsche Hoogeschool, wegens inmenging in Zaken, niet behoorende tot zijne bevoegdheid; mandaten wegens schadevergoeding der militaire inundatiën in Noord-Braband; onderzoek in de afdeelingen der Kamer; het hoofdbestuur der* Maatschappij tot Nut van 't Algemeen *verklaart zich voor vrijheid van onderwijs;* adres der Middelburgsche Hervormde predikanten en ouderlingen benevens de meeste predikanten en een aantal ouderlingen uit de andere steden en plattelands-gemeenten van Walcheren, houdende protest tegen hetgeen de Synodale commissie uit naam van geheel het kerkgenootschap van Z. M. verlangd heeft en daartegen verzoek, dat in art. 162 van het nieuwe ontwerp der grondwet, wederom worde opgenomen de bepaling: »De gemeenten hebben de vrije keus harer leeraren;" alsmede de afschaffing van het regt van collatie; *begrooting van Meppel; Oost-Indische kaart; valsche muntbilletten-zaak* enz. 3. Buitenlandsche berigten: Rusland; Duitschland; Frankrijk: *Uittreksel uit den* Times. 4. Laatste berigten.

Ingezonden Stukken.

Iets over de landhuishoudelijke school te Groningen.

Indien men de oneindige aanbevelingen van en loftuitingen op de te Groningen gevestigde landhuishoudelijke school gelooven zou, dan zou men inderdaad in verzoeking komen om te denken, dat het al heel iets bijzonders was, en er eene verbazende massa landhuishoudelijke kennis te koop ware. Meermalen heeft het ons, die zoo tamelijk weten, hoe het met die inrigting gelegen is, gehinderd, dat er van eene zaak, die in zijne inrigting en uitvoering zoo hoogst gebrekkig is, zooveel ophef gemaakt wordt, en meer dan eens bekroop ons de lust ook eens een woordje daarover in het midden te brengen; maar afkeerig van hatelijkheden, hebben wij telkens de hand op den mond gelegd, in de hoop, dat er van zelf een einde aan al dat ijdel gesnoef komen zou. Thans echter vinden wij in het bijvoegsel van de *Provinciale Groninger Courant* van 13 juni op nieuw een stuk, zoo laf en onmenschkundig geschreven, quasi ter aanbeveling van een stuk van den heer ENGELBERTS over den landbouw bij den heer VAN BRAKELL, maar eigenlijk en kennelijk met het doel de Groninger school een compliment te maken, dat wij eindelijk onzen wrevel lucht geven moeten en het publiek ten minste eenigzins op de hoogte plaatsen om te kunnen beoordeelen, wat men van dien boom, die volgens den heer S. (schrijver van het bedoelde stuk) eene (zegge EENE) zoo voortreffelijke vrucht geleverd heeft, te denken en te verwachten hebbe.

Wie de schrijver van het bedoelde stuk in de *Groninger Courant* zij, weten wij niet, maar wanneer men door het teekenen met eene enkele letter een raadsel opgeeft, dan staat het den lezer vrij naar de beteekenis van die letter te gissen en dan is het opmerkelijk, dat eene zoo uitstekende lofrede op de Groninger school geteekend is met dezelfde letter, waarmede de naam van een der commissarissen dier school begint en men komt op het vermoeden, dat deze de lofredenaar is. In dit denkbeeld wordt men bevestigd, wanneer men den bedoelden commissaris een en andermaal in het publiek heeft hooren spreken, want dan meent men in stijl en wijze van redeneren denzelven bij het lezen in levendigen lijve voor zich te hebben en indien wij goed geraden hebben, dan moeten wij erkennen, dat de bedoelde heer S. de oude les naauwkeurig in acht genomen heeft van te schrijven zoo als men spreekt. Hetgeen echter onze gissing nog meer kracht bijzet, is, dat men alleen van een onbevoegd en tevens partijdig beoordeelaar zulk eene laffe lofrede verwachten kan en in zijne betrekking tot die school vindt de spreuk van den schrijver van den lof der zotheid hare toepassing: *Hebt gij niemand die u prijst, prijs u zelf!*

Wij willen voor het oogenblik niets afdingen op de verdiensten van den jeugdigen schrijver van het bedoelde stukje over den landbouw op den Eng, want wij vernemen van onderscheidene kanten, dat hij inderdaad een knap jong mensch, dat hij de beste voormalige leerling der Groninger school is. Alleen zou men kunnen twijfelen, of hij zijn voornaamste landhuishoudelijke kennis te Groningen of op den Eng heeft opgedaan, daar Groningen voor praktische kennis voorzeker eene der slechtste, de Eng daarentegen eene der beste gelegenheden in ons vaderland aanbiedt. Maar genoeg. — Menige weinig beteekenende school heeft enkele knappe leerlingen geleverd en menige onderwijzer heeft, de hooge vlugt van eenen voormaligen leerling nastarende, zich verhoovaardigd van den grond tot die grootheid te hebben gelegd, al had hij den later grooten man ook slechts het lezen en schrijven geleerd. Aan de vrucht kan men den boom kennen, zegt de heer S., maar vergeet daarbij, dat eene slechte, kankerachtige boom soms wel eene enkele schoone en geurige vrucht levert. Wil men eenen boom naar de vruchten beoordeelen, dan moet althans de meerderheid der vruchten goed en schoon zijn, hetgeen hier geenszins het geval is, maar juist daarom moet er van eene enkele zulk eenen ophef worden gemaakt. Maar verondersteld, hetgeen het geval niet is, dat de heer E. eene zuivere vrucht van den Groninger boom ware, dan maakt de uitzondering den regel niet en bovendien is het hoogst onmenschkundig om eenen jeugdigen schrijver zoo tot de wolken te verheffen en hem daardoor aanleiding te geven tot eigenwaan, eene kwaal, waartoe het jeugdige geslacht, vooral in den tegenwoordigen tijd maar al te zeer overhelt. Hoe goed en schoon deze eerste arbeid ook wezen moge, hetgeen wij voor het oogenblik in het midden laten, zoo is het zeker, dat er gebreken in schuilen zullen en met deze bescheiden aan te wijzen, ware den schrijver waarschijnlijk eene oneindig grootere dienst gedaan, dan door hem als eenen phoenix voor te stellen, waarop de eerste pleegmoeder zich nu reeds verhoovaardigen kon. Indien echter de jeugdige E. inderdaad zoo schrander en zoo bekwaam is, als het aanvankelijk schijnt, dan zal hij, den hoek kennende, van waar die streelende zephijr hem toewaait, gemakkelijk de waarde der loftuitingen weten te waarderen, hij zal er nederig onder blijven, ja misschien om de dwaasheid des lofsredenaars in het geheim lagchen,

Maar genoeg hiervan. Wij moeten eene andere, veel ernstiger vraag behandelen en waarbij het publiek het grootste belang heeft, namelijk: Is de landhuishoudelijke school te Groningen zoodanig ingerigt, dat er inderdaad goede vruchten van te verwachten zijn? En dit meenen wij ten eenemale ontkennend te moeten beantwoorden. Noch de inrigting zelve, noch het daarbij aanwezige personeel is geschikt om het minste vertrouwen in te boezemen, dat waarlijk knappe landhuishoudkundigen aldaar gevormd zullen worden.

De Groninger school is gebrekkig in zijne inrigting. — De verdeeling van het onderwijs in twee geheel begrensde afdeelingen, het practische gedurende zes maanden te Haren met ter-zijde-stelling van al het wetenschappelijke, het wetenschappelijke gedurende zes maanden te Groningen met gemis van al het practische, — Eene verbinding met de hoogeschool te Groningen klinkt schoon, en zou voorzeker hare hoogst gewigtige zijde kunnen hebben, indien men van de vooronderstelling mogt uitgaan, dat al de leerlingen daar kwamen met de volle overtuiging van de hooge waardij van de natuurwetenschappelijke kennis voor den landbouwer en den vasten wil en den grootsten ijver van alle gelegenheden daartoe gebruik te maken. Dit is echter te Groningen evenmin als ergens anders het geval en het is de klagt van alle landhuishoudelijke scholen en academiën in de geheele wereld, dat men over het algemeen geenszins uitgelezen leerlingen krijgt, maar dat aan verre de meeste het een of ander hapert, waarom zich hunne keus of wel die der ouders tot den landbouw bepaald heeft. Daarom is er van de nabijheid eener hoogeschool, op enkele uitzonderingen na, bij lange na zooveel niet te verwachten als het schijnt; maar integendeel voor een groot deel veel meer kwaad dan goed van het verblijf in de academielucht en van het verkeer met academie-burgers te verwachten. De aanstaande landbouwer moet voor zoo ver hij op het land opgevoed is, stadsche genietingen zoo min mogelijk leeren kennen; de stedeling, door een gedurig verblijf op het land, die zelfgenoegzaamheid leeren verkrijgen, die den landbouwer alleen duurzaam gelukkig maken kan, hij moet de stad leeren ontberen en in veestal en de beoefening van wetenschap zijn genot leeren vinden. Daarom reeds is het zesmaandelijksche verblijf in de stad schadelijk, maar bovendien leert hij niets van hetgeen er in den herfst, den winter en het vroege voorjaar op het veld, in de schuur en stal te verrigten valt. Maar omgekeerd verneemt de leerling gedurende zes zomermaanden niets of nagenoeg niets van wetenschappelijk onderwijs; hij brengt den tijd òf in ledigheid door, òf moet om hem bezig te houden gebruikt worden voor werkzaamheden wier oefening niet de minste waarde heeft, bij voorbeeld, het uitmesten van stallen en dergelijke, en dit kan niet anders: want al ware het bedrijf te Haren 3 en 4 maal zoo groot als het is, zoo zou het onmogelijk zijn om een 20tal leerlingen uitsluitend bezigheid met waarlijk nuttig werk te verschaffen. Dit is eene ondervinding aan oneindig grootere landhuishoudkundige scholen dan die te Groningen verkregen en dit is bij voorbeeld de reden waarom men aan de akkerbouw-school op het groote Hohenheim nimmer meer dan 25 toelaat, en te Groningen is dit nog minder mogelijk, omdat men de leerlingen slechts 6 maanden beschikbaar heeft en men zich op hunnen arbeid in geen opzigt verlaten kan. Wij beschouwen derhalve deze inrigting als zoo gebrekkig als men er immer eene zou kunnen uitdenken, te meer, daar het wetenschappelijk onderwijs gedurende de zes zomermaanden bij de meerderheid der leerlingen, voorzeker voor een aanzienlijk gedeelte verwaait en verloren gaat. Beide, wetenschap en praktijk, behooren het geheele jaar door gepaard te gaan, indien die vorderingen gemaakt zullen worden, die in staat zijn om wezenlijk wetenschappelijk praktische mannen te vormen.

Hoe gebrekkig wij echter al het bovenstaande ook beschouwen, zoo zou dit alles nog eenigermate gecompenseerd kunnen worden door het personeel aan de school verbonden. Wanneer men dit intusschen op de keper beschouwt, dan kan men de gedachte naauwelijks van zich weren, dat men eene satyre op de landhuishoudelijke scholen heeft willen maken; want noch de heeren commissarissen, noch de directeur, noch de man die aan het hoofd van het bedrijf staat bezitten de kundigheden, die alleen bevoegd maken

om als hoofden eener zoodanige inrigting op te treden. Wij houden al die heeren voor overigens bekwame en achtenswaardige mannen, maar — onder de heeren commissarissen, waarvan wij er twee meer bepaaldelijk kennen, is niemand, die zich immer met den landbouw, veel minder met den wetenschappelijken landbouw bezig gehouden heeft en deze zijn derhalve onbevoegd eenig oordeelkundig toezigt te houden over het al of niet doelmatige van het gegeven of te geven onderwijs. Den directeur houden wij voor een bekwaam, wetenschappelijk man, misschien hoogst geschikt om theoretische voorlezingen over landhuishoudkunde voor des begeerige juristen of theologanten te houden, ten einde deze algemeene begrippen van de zaak bij te brengen. Maar directeur eener landhuishoudelijke school! — Hiertoe wordt meer vereischt. — Dit vordert practische kennis, daartoe moet men den landbouw zelf beoefend hebben, ten einde zijne leerlingen het een en ander uit eigene ervaring te kunnen mededeelen. Louter wetenschappelijke bespiegelingen zijn gevaarlijk in den landbouw, zegt UILKENS, die een bevoegd beoordeelaar was. Het is helaas maar al te waar, dat de theorie soms met practische ervaring in strijd is. De onderwijzer, die niet zelf practicus is, geeft voorschriften, die vaak onuitvoerlijk zijn, omdat het op het papier en in het studeervertrek veel gemakkelijker landbouwen is dan op het veld, waar men met grond en weder en den goeden of kwaden wil van menschen en dieren te strijden heeft, in een woord, de directeur eener landhuishoudelijke school moet wetenschap en practijk in gelijke mate omvatten. Dit is ook bij alle landhuishoudelijke scholen in Duitschland en elders in acht genomen; men denke slechts aan THAER, SCHWEZ, MATHIEU DE DOMBATLE, PABST enz. Van waar zou de heer VAN HALL echter practische kennis verkregen hebben? Hij heeft er zich nimmer mede bezig gehouden, zich zelfs met het bedrijf der school nimmer gemoeid en hij moet zich derhalve bij zijn onderwijs bepalen bij hetgeen hij uit andere schrijvers heeft kunnen putten, maar hetgeen bij lange na niet alles voor ons geschikt is. Derhalve ook de directeur ongeschikt voor de betrekking, waarin hij tot de school staat, en hierdoor kan de school de vruchten niet dragen, die men van den schoonen schijn zou mogen verwachten.

Dit alles mogt zich intusschen nog schikken, indien er aan het hoofd van het bedrijf een man stond, die in staat was het gebrekkige van het overige weder eenigzins goed te maken, indien dit de practicus ware, die het theoretische onderwijs werkdadig kon ophelderen, de tegenstrijdigheden uit den weg ruimen, de moeijelijkheden verklaren. Maar wie is de chef van het bedrijf? De heer RÖMELING. — Naar wij van bevoegde beoordeelaars vernemen, een wezenlijk bekwaam onderwijzer in talen, wiskunde enz., maar die tot zijne toevallige plaatsing als taalonderwijzer aan de Groninger school, nimmer iets van landbouw gezien of gehoord had, die zich ook in de eerste jaren van zijn verblijf aldaar daarmede en vooral met de practijk niet te moeijen had, omdat alstoen een ander aan het hoofd van het bedrijf stond. Toen deze echter de school verliet en men geen ander geschikter persoon vinden kon, toen werd de taalmeester in eens in eenen landbouwer herschapen en sedert een paar jaren staat de heer RÖMELING aan het hoofd van het bedrijf te Haren, hetwelk hij echter tevens met de leerlingen gedurende het winter-halfjaar verlaat, gedurende welken tijd alles aan eenen bouwmeester wordt overgelaten. Wie deze bouwmeester is weten wij niet; maar indien wij aannemen, dat deze waarlijk voor zijne betrekking geschikt is, dan is deze ook de eenige persoon, die op zijne plaats is en de bevoegdheid bezit, om de functien daaraan verbonden behoorlijk uit te oefenen.

Wanneer wij dit alles te zamen vatten, is er dan inderdaad zooveel goeds van de Groninger school te wachten, als men het aan het publiek door allerlei schoone annonces en loftuitingen op eenen voormaligen leerling wil doen gelooven? Indien de school zich zelve aanbevelen moest, zoo als de heer S. het wil doen voorkomen, dan had zij voorzeker den naam niet verkregen, dien zij zich door protectie van aanzienlijke personen den lande, door subsidiën, voorschotten en wat niet al meer verworven heeft. Naar ons oordeel, en wij zijn de eenige niet, die zoo denken, maar wij zouden belangrijke autoriteiten daarvoor kunnen bijbrengen, kan er van de Groninger school zonder eene geheele hervorming nimmer iets worden, waardoor men zich vleijen mag, dat de Nederlandsche landbouw opgeluisterd zal worden, al is het ook, dat er nu en dan een enkel voormalig leerling van bijzonderen aanleg en na zijne kundigheden elders te hebben vermeerderd en uitgebreid, eenen schoonen schijn op die inrigting werpen moge.

Advertentiën.

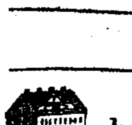

Op den 7den en 21sten Julij 1848, telkens des avonds om 7 ure, bij den Kastelein *FLORUSSEN*, aan de Steenstraat te *Arnhem*, zal bij inzet en toeslag, publiek worden geveild en zonder beraad worden verkocht:

In twee perceelen en massa.

1o. Een kapitaal HEERENHUIS en ERF, met STAL voor 5 Paarden, KOETSHUIS en aangelegen TUIN, staande en gelegen te *Arnhem*, op den hoek van St. Jansplaats, Kadastraal in Sectie O Nos 176 en 176*a*; groot 10,64 Ellen, bevattende het Huis *twintig* KAMERS, behalve DOMESTIEKE- en PROVISIE-KAMERS, KEUKEN-, WEL- en REGENWATER-POMPEN, groote watervrije KELDER, BERGPLAATSEN, DROOG-, TURF- en HOOIZOLDERR en verdere GEMAKKEN; laatst bewoond geweest door Wijlen de Hoog Wel Geboren Vrouwe *M. W.* Baronesse *VAN ECK*, Douairière *FARJON*.

2o. Twee VROUWEN ZITPLAATSEN in de Groote Kerk te *Arnhem*, zijnde No. 1 en 2 op de 21ste bank in het Noorderpand O. Z.

3o. Een AKKERMAALSBOSCH, *de Rammelweide*, genaamd, met daarop staand 9 jarig HAKHOUT en opgaande DENNEN- en PEPPELEN BOOMEN, gelegen te *Brummen*, in Sectie H. No. 142, groot 3,87,10 Ellen. — Aanwijzing door *W. KARMMIGGELT* aldaar.

Het Huis zal te zien zijn gedurende acht dagen vóór den Inzet en vervolgens, van des middags 12 tot 4 ure; uitgenomen de Zondagen.

Ten opzigte der verdeeling van het Huisperceel zal aanwijzing geschieden op de plaats zelve en op eene Plattegronds-teekening liggende ten Kantore van den Notaris *GODEFROY* te *Arnhem*, bij wien op *franco* aanvrage onderrigt nopens de Veil-Conditiën is te bekomen 8 dagen vóór den Inzet en vervolgens.

Openbare Veiling

VAN HET

AANZIENLIJK LANDGOED

STERRENBERG.

Op Maandag den 17den Julij 1848, zal men des namiddags ten vijf ure, aan het Stations-Gebouw van den Rijn-Spoorweg te *Arnhem*, ten overstaan van den aldaar standplaats hebbenden Notaris, Mr. *GERARD VAN ECK*, in het openbaar bij toeslag verkoopen:

Het LANDGOED *STERRENBERG*, gelegen onder *Arnhem*, in de Provincie *Gelderland* op ongeveer een kwartier uurs afstand van voormeld Stations-Gebouw, met de daartoe behoorende HEERENHUIZEN, BOEREN ERVEN, BOUW- en WEILANDEN, BOSCHGRONDEN en OPGAANDE BOOMEN, in deszelfs geheel ter grootte van ruim 90 Bunders, waarop onlangs een kapitaal en doelmatig ingerigt HEERENHUIS, benevens een ruim KOETSHUIS en STALLING voor *twaalf* Paarden gebouwd zijn.

Dit Landgoed vereenigt in zich al hetgeen men op een voornaam Buitengoed kan verlangen, en onderscheidt zich boven vele andere door aangename ligging en schilderachtige uitzigten.

Hetzelve is bij den Inzet, met de hoogen gebragt als volgt, te weten:

Het eerste perceel op	*f*	79,000
Het tweede perceel op	»	7,166
Het derde perceel op	»	285
Het vierde perceel op	»	685
Het vijfde perceel op	»	391
Het zesde perceel op	»	939
Het zevende perceel op	»	1,010
Het achtste perceel op	»	1,015
Het negende perceel op	»	972
Het tiende perceel op	»	978
Het elfde perceel op	»	2,080
Het twaalfde perceel op	»	4,307
Massa van het dertiende en veertiende perceel op	»	8,380
Massa van het vijftiende tot en met het een en twintigste perceel op	»	5,329
Totaal	*f*	112,537

Alle welke Perceelen breeder bij Billetten zijn omschreven; terwijl men zich ter bekoming van nadere Inlichtingen kan vervoegen ten Kantore van den voornoemden Notaris; alsmede bij den Heer *A. J. VAN OOSTVEEN* te *Arnhem*. Ter bezigtiging van voormeld Landgoed en de daartoe behoorende Heerenhuizen zal dagelijks gelegenheid zijn, mits men zich vooraf hebbe voorzien van een Toegang-Billet, verkrijgbaar bij voornoemden Notaris en den Heer Architect *FROMBERG*.

† † † ER WORDT TE KOOP AANGEBODEN: † † Een DOOD KAPITAAL of HYPOTHEEK, † op *twee Boerenerven* gevestigd, zonder rente, na des Schuldenaars Dood betaalbaar, gelegen nabij *Goch*, op de Hollandsche Grenzen, groot DRIE DUIZEND VIER HONDERD *BERLINER* THALERS; degenen, welke genegen mogten zijn, hetzelve voor verminderden prijs te koopen, gelieven hunne brieven onder nadere informatie *franco* te zenden aan den Wel Edelen Heer *J. A. VAN DEN BOSCH*, te *Mook*, bij *Nijmegen*.

Krankzinnigen-Gesticht te Zutphen.

Men vraagt tegen 1o. Augustus eerst komende, in het Krankzinnigen-Gesticht te *Zutphen*, een OPZIENER en eene OPZIENSTER, beide ongehuwd en tusschen de 30 en 40 jaren oud, tegen genot van Kost, Inwoning en een billijk Salaris. — Zij, die wenschen voor deze betrekkingen in aanmerking te komen, worden uitgenoodigd, om zich in persoon of bij gefrankeerde brieven, met overlegging hunner getuigschriften, vóór 15 Julij eerstkomende aan te melden bij Mr. *R. W. TADAMA*, Provisor-Secretaris van bovenvermeld Gesticht te *Zutphen*.

† † † Een bekwame, ijverige, vlugge, een † † HUISKNECHT, liefst van de Gere- † meerde Godsdienst, voorzien van goede getuigschriften, kan, tegen behoorlijk loon, dadelijk in dienst treden. — *Brieven franco* bij *J. A.* … *SLOOT*, Deurwaarder te *Leeuwarden*.

Rijn-Stoomboot-vaart

KEULSCHE-MAATSCHAPPIJ

DAGELIJKSCHE DIENST

Van Arnhem direct naar Keulen, Mainz, Mannheim en tusschen gelegene plaatsen.

Vertrek van Arnhem, *des morgens ten 6 uur* om nog denzelfden avond te *Keulen* aan te komen.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Ondergeteekende te *Arnhem*, bij de Factorij van de Nederlandschen Rijn-Spoorweg te *Amsterdam*, en door geheel het Rijk, aan de Kantoren van de Algemeene Expeditie-Maatschappij (*C. VAN DER HORST*) met welker Diligence-Diensten deze Vaart in onmiddellijk verband staat.

H. BUDDE GJzn.

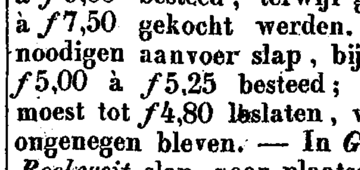

STOOMVAART

VOOR DEN

NEDER- EN MIDDEN-RIJN

DUSSELDORPSCHE

MAATSCHAPPIJ.

Van *Arnhem* naar *Rotterdam:*

Elken Zondag, Dingsdag en Vrijdag, des morgens omstreeks 9 ure.

Van *Arnhem* naar *Dusseldorf* en *Mannheim:*

Elken Maandag, Woensdag en Zaturdag, des namiddags om 3½ ure.

Nadere inlichtingen geeft de Agent te *Arnhem*

C. BALCK.

DEPÔT

VAN HET

Britsch Buitenlandsch Bijbelgenootschap,

GEVESTIGD

BIJ DEN BOEKHANDELAAR J. W. SWAAN,

te *Arnhem*, Rijnstraat, Wijk B, No. 88.

Marktprijzen.

NIJMEGEN, 3 julij 1848.

Het voortdurend regenachtige weder, waardoor het Tarwegewas te velde veel ter neder valt, gevoegd bij de meer vaste houding der Amsterdamsche markt en de klimmende beweging der meeste Cleefslandsche markten, veroorzaakt dat heden ook aan deze markt de Tarwe op merkelijk hoogere prijzen werd gehouden, en 40 à 50 cents boven de prijzen der vorige week moesten besteed worden; over het geheel was er alzoo goede kooplust. — Men heeft voor *Hooglandsche Tarwe f* 9,75 à *f* 10,75, voor *Cleefsche* en *Inlandsche*, goede soorten *f* 7,80 à *f* 9,00 besteed, terwijl geringe soorten van *f* 7,00 à *f* 7,50 gekocht werden. — *Rogge* door meer dan noodigen aanvoer slap, bij het begin der markt werd *f* 5,00 à *f* 5,25 besteed; die later wilde opruimen, moest tot *f* 4,80 inslaten, waartoe echter vele houders ongenegen bleven. — In *Gerst* is niets omgegaan. — *Boekweit* slap, voor plaatselijk verbruik werd *f* 6,25 à *f* 6,75 besteed. — *Haver* flaauw *f* 2,00 à *f* 2,75. — Onze olieslagers waren heden wederom zeer happig op het *Aveelzaad*, vreezende dat het thans gesneden wordende Koolzaad niet droog geoogst zal kunnen worden; men heeft *f* 10,25 à *f* 10,60 besteed. —

Algemeen blijft men ook nog bij het snijden eene vrij gunstige verwachting houden, voor het beschot van het Koolzaadgewas. — Bij hervatting van droog weder zal in de volgende week op vele plaatsen een begin worden gemaakt met het snijden der Rogge, welke bijna rijp en zwaar geladen schijnt te zijn.

Waterhoogte te Arnhem

Den 4 Julij 1 El 8 Palm 0 Duim; gew. 0 D. gev 4 D.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.